

Богочовекът Господ Исус Христос – всичката наша радост, всичката наша надежда, целият наш живот*

Христос се роди! Наистина се роди!

Бог се роди, Богочовекът се роди. Целият Бог във всецелия човек. За първи път на земята се явява нов човек, явява се съвършен човек, явява се човек в пълнота. Какъв човек се явява в Богочовека Христа? Човек съвършен, човек завършен, човек с всички съвършенства; истинският, единственият истински, едничкият истинен Човек — ето това е Богочовекът Христос. Той дойде на този земен свят, слезе, стана Богочовек, за да ни покаже в Свое лице що е истински човек, що е съвършен човек. И Той показва това по най-съвършения начин. Как? Като в човешко тяло показва съвършен човек. *В Него телесно обитава всичката пълнота на Божеството*, се казва в Светото Евангелие.[1] Да, цялата пълнота на Човека.

Без Него и до Него човекът изобщо не е завършено същество, човекът е недовършено и незавършено същество. Защо? Защото е несъвършено същество. Чрез Него човекът за пръв път достигна своето най-пълно съвършенство, осъществи своята божествена цел на този свят, в Него той доби пълнота. Отначало в Него, а сетне и във всички Негови искрени, съвестни и всеотдайни последователи. За пръв път се изпълни евангелското слово, че Господ е основал Църквата си в този свят, дал я е на апостолите, пророците, евангелистите, учителите и чудотворците *в съзидане на тялото Христово*, на Църквата Христова — *докле всинца достигнем до състояние на мъж съвършен* [2]. А какъв е този съвършен човек според *пълната възраст на Христовото съвършенство* [3]? Това е съвършеният човек, който ни се яви в лицето на Богочовека Господа Христа. И какъв е призван да стане човекът — тоест всеки един от нас — в Него и чрез Него? Богочовек по благодат. Както Господ Христос е по естество Бог и съвършен Човек, така и всеки един от нас в Христовата Църква трябва да стане съвършен човек, да стане богочовек по благодат, и по такъв начин да завърши себе си, да постигне божествената цел на своето съществуване на този свят и в този живот. Така Господ явява в Себе Си човека и неговото съвършенство. А това, което е в сила за човека, в сила ли е и за човешката истина? Ако не бъде завършена чрез Богочовека, човешката истина не е пълна. Докле не бъде довършена чрез Него, човешката истина от само себе си се разпада, пропада и човек няма от нея никаква полза. Та има ли у човека истина без Господа Христа? Вехне и съхне тя [без Него] и нищо не остава от нея. Ала когато човек живее в богочовешкото Му тяло — Църквата, неговата истина постепенно се развива, расте в Богоистината и [сама] става Богоистина — божествена, съвършена, вечна истина. Тъй ние знаем защо Бог е дал на човека истината: за да стане тя съвършена и завършена в него, божествено съвършена и божествено завършена. А какво, какво става с човешката правда? По същия начин, ако човешката правда не бъде доведена до завършек чрез Богочовека Христа, чрез Неговата Божия правда, о! — лесно се губи, лесно изчезва тя, отвсякъде нападана от лъжите на този свят, лъжи, които се роят от мрачното сърце на всеки демон и на всеки покорил му се човек. Тогава човешката правда умира и напълно изтлява. Тя е жива,

вечно жива, божествено жива само когато се съедини с Христовата правда, когато стане Богоправда, евангелска правда, цяла от Бога и по Бога.

О, човеците на тоя свят се хвалят с любов — любов към човека, към творенията, въобще с всички видове любов! Но ако човешката любов не достигне съвършенство чрез любовта Христова, какво става с нея? Тя се превръща в обикновена ревност, в гордост, дори в омраза. Когато силата на любовта, вложена в човешката природа, се съедини с Господа Христа чрез Христовата вяра, тя постепенно се развива и любовта става свята любов, съвършена любов, божествена любов, Боголюбов. Това е единствената истинска любов на този свят. И идвайки на този свят, ставайки Богочовек, Господ Христос е дал и тази съвършена любов, и иска същата любов от нас, Неговите следовници. Никакъв друг вид любов няма стойност, докато не се освети и не приеме освещение чрез любовта, чрез светата Божия любов, чрез любовта Христова. А какво да кажем за човешкото добро? Често хората се хвалят със своите добрини, с доброто си, с добротворството си. Какво е човешкото добро на тоя свят? Кое добро може да надживее злото на тоя свят, злото, което е изцяло от дявола? *Никой не е благ, освен един Бог*[4], е казал Господ Христос — никой! Никой от човеците. Ние хората дотам сме смесили в себе си зло и добро, че нашето добро никога не е истинско добро, нашето добро никога не е божествено добро. Само тогава, когато ние с вяра, молитва и любов се предадем на Господа Христа и Той отхрани в нас нашето добро, умножи го, усъвършенствува го, едва тогава нашето добро става съвършено Добро, божествено Добро, става Богодобро. Добро и пред Бога, а не само за нас, дребните земни човеци. Защото ние, християните — ние сме призвани да осъществим на тоя свят вечното Божие добро, онова добро, което Господ Христос така изобилно е изливал и излива чрез Своето свето Евангелие, чрез Своята света Църква. А какво да кажем за нашия човешки живот? Какво бе нашият човешки живот без Господа Христа, дотогава, докле Той не се бе явил на тоя свят, какво? Животът без Христа не е нищо друго, освен постепенно и непрекъснато умиране, мъчително умиране, тежко и страшно умиране. Човек издъхва през всички пори на своето същество: през всички пори на тялото си и през всички пори на душата си. Животът е велика мъка, страшна мъка без Христа! Дойде (Той), освети, усъвършенствува човешкия живот, съедини го с вечния живот и ни дарува живот вечен. Ето, истинският живот е вечният живот в Господа Христа! Когато човек с всички средства, които му дава Църквата Христова, изпълва своя живот с божествени сили, с божествен живот, тогава неговият живот постепенно се претворява в Богоживот, във вечен живот. Човек става вечно същество. Всеки Христов човек усеща себе си безсмъртен и вечен. Няма смърт, която да може да пресече неговия живот, той [християнинът] е винаги в пълнотата на живота, в радостта на живота. На всяка смърт той се смее, понеже е победител, истински победител, Христов победител над смъртта в този свят.

В тези свети и велики дни ние поздравяваме един другия с радостния Божий поздрав: “Христос се роди!” Какво изричаме с това? Наистина казваме: “Роди се вечната Истина! Роди се вечната Правда! Роди се вечната Любов! Роди се вечното Добро! Роди се вечният Живот!” — понеже се роди Бог, роди се на тоя свят Богочовекът Христос. Затуй е радост да си човек на тоя свят — заради рождението на Господа Христа. Заради Неговото чудесно рождение и поява на земята като Човек е тъй приятно да бъдеш човек, благовестие е да бъдеш човек! А без Него — какво проклятие е да бъдеш човек! Но не това да си човек е проклятие ... [5] Страшно е да си човек без

Христа , ужасно е, **проклятие е да си човек без Христа !** Затуй явилият се на земята, родилият се на земята като Богочовек Господ Христос е всичката наша Радост, всичката наша Надежда, целия наш Живот. Всичкият смисъл на всички човешки светове е Той — Богочовекът Христос! Той е едничката Истина във всички светове, гдето човек живее и се движи. И Него като такъв, Него всебожествения, Него всесъвършения Човеколюбец и Богочовек Го славим. Ето, това е нашата Коледа — велик и дивен, и сияен празник!

Бог се яви в плът [6] и с Него се яви всичко, що е Божие и съвършено, и бе дадено на нас, човеците, на всеки един от нас, дадено бе на Църквата Христова, та в нея и чрез нея всеки един от нас да придобие вечната Истина, вечния Живот, вечната Любов, вечното Добро и всичко, що е Божие. Затова ние, християните, не преставаме да възкликаваме и да славим Господа Христа в безброй молитви, песни и въздишки: и нас да възроди [Той] , и нас да направи Свои истински последователи, и нам да дари сила да живеем според Неговите божествени заповеди, чрез Неговите свети добродетели, да постъпваме тъй, както Той е постъпвал [7], да вървим по стъпките Му и да живеем в Неговото свето Богочовешко тяло — Църквата, която Той е основал на земята.

Затова, когато се поздравяваме с радостния рождественски поздрав “Христос се роди”, ние винаги носим в сърцето си, в чувствата си, в душата си радостта, че човек е призван да стане съвършен и че за това са му дадени всички средства от Господа Христа в Неговата света божествена Църква.

Затова нека от всичката си душа, от всички си ум, от всичката си съвест, от цялото си същество всякога да славим чудния Господ Христос, Който тъй много понизи Себе Си[8], Който прояви толкова любов, Който слезе при нас, човеците, за да ни въздигне от нашия ад в Небесното царство и да ни призове към всебожествено съвършенство! Нему слава и хвала, сега и винаги, и во веки веков! Амин.

© 2005, Превод от сръбски език — Елена Т. Узунова

Сабрана дела светог Јустина Новог у 30 књига. Књига 1. Беседе преподобног оца Јустина (Ћелијског). Том 1. Празни ч не беседе. Београд 1988, с. 42-45.

* Слово в Неделя след Рождество Христово, на светите Богоотци, произнесено в манастира Челие в 1964 г. Заглавието е дадено от нашата редакция.

[1] Кол. 2:9. Понятието “Евангелие” се употребява тук в по-широкия си смисъл — Благовестие, включващо в себе си целия Нов Завет. — б.пр.

[2] Еф. 4:11,13.

[3] Еф. 4:13.

[4] Мат. 19:17.

[5] На това място магнетофонният запис е неясен. — Бел. ориг.

[6] 1 Тим. 3:16.

[7] 1 Иоан. 2:6.

[8] Фил. 2:7.